ୟୁ.ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ପବନ କୁମାର ତିୱାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଜାନୁଆରୀ 4, 2005

[ଆର୍.ସି. ଲାହୋଟୀ, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ, ଜି.ପି. ମାଥୁର ଏବଂ ଏ.କେ. ମାଥୁର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସେବା ଆଇନ :

ସଂରକ୍ଷଣ— ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟରେ ନ୍ୟାୟିକ ସେବା— ସଂରକ୍ଷିତ ଏବଂ ସାଧାରଣ ବର୍ଗଙ୍କୁ ଆସନ ଆବଣ୍ଟନ— ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କରିବା— ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ଯଦି ଅଂଶ ଅଧା କିମ୍ବା ଅଧିକ ଥାଏ, ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଏକ କୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ, ଯଦି ଅଂଶ ଅଧାରୁ କମ ଅଟେ, ଏହାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯିବ— ଯଦି ସଂରକ୍ଷଣ 50%ରୁ ଅଧିକ ହୁଏ, ଏହା ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ହେବ— ସିଦ୍ଧାନ୍ତ— ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କରିବା ନିୟମ ।

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟରେ, ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି (କନିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) ର 93ଟି ପଦବୀ ପୂରଣ ହେବାର ଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସଂରକ୍ଷଣର ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ବର୍ଗରେ 46.50 ପଦବୀଗୁଡିକ ପୂରଣ କରାଯିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ବର୍ଗରେ ମାତ୍ର 46 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ ବିଭିନ୍ନ ସଂରକ୍ଷିତ ବର୍ଗରେ 47 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ପ୍ରାର୍ଥୀ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରି, ନ୍ୟାୟାଳୟ

ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି : 1. ଏହା ଦର୍ଶାଇବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସଠିକ ଥିଲେ ଯେ, ସାଧାରଣ ବର୍ଗରେ 46.50 ର ସଂଖ୍ୟାକୁ 47 କୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ ଏବଂ ଭୂତପୂର୍ବ ସୈନିକଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ 3 ଟି ପଦବୀକୁ ସାଧାରଣ ବର୍ଗରେ ଭର୍ତ୍ତି କରିବା ଦ୍ୱାରା ଚୟନ ମଣ୍ଡଳ 3ର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ଯୋଗ୍ୟତା ତାଲିକାରୁ ବାହାର କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । [23-C-D]

2. **ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ମୋଟ 93ଟି ପଦବୀ ମଧ୍ୟରୁ ସଂରକ୍ଷିତ ଆସନ ସଂଖ୍ୟା 46ରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ନଚେତ୍ ସଂରକ୍ଷଣ 50 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହେବ, ଯାହା ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ହେବ । [24- A]**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 4079/2004 ।

ସି.ଏମ୍.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 38490/1999 ରେ ଆଲ୍ଲାହାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 19.08.2003 ତାରିଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରବି ପ୍ରକାଶ ମେହରୋତ୍ରା, ଗର୍ବେଶ କାବରା ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଦୀପ୍ତି ମେହରୋତ୍ରା ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରମଣ ସିଂହ ଏବଂ ଶୈଳ କେଆର୍. ଦ୍ୱିବେଦୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ପାଇଁ ଶ୍ରୀମତୀ ଶୋଭା ଦୀକ୍ଷିତ, ରାଜୀବ କେଆର୍. ଦୁବେ ଏବଂ କମଳେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ।

ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଆର୍.ସି. ଲାହୋଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

1997 ମସିହାରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ନ୍ୟାୟିକ ସେବାରେ 93ଟି ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି (କନିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) ପଦବୀ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଥିଲେ । ୟୁ.ପି. ଲୋକସେବା (ଶାରୀରିକ ବିକଳାଙ୍ଗ, ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ ଏବଂ ଭୂତପୂର୍ବ ସୈନିକଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ) ଅଧିନିୟମ, 1993 ଏବଂ ୟୁ.ପି. ଲୋକସେବା (ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଛୁଆ ବର୍ଗ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷଣ) ଅଧିନିୟମ, 1994 ଦ୍ୱାରା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ସଂରକ୍ଷଣର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କେତେକ ପଦବୀ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ସଂରକ୍ଷଣର ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ । ମୋଟ ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟା ତୁଳନାରେ ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରୟୋଗକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଏହି ବିବାଦ ରହିଛି ।

ସଂରକ୍ଷଣର ପ୍ରତିଶତଗୁଡ଼ିକ, ଯାହା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା, ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି :

ବର୍ଗ	ପ୍ରତିଶତ (ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ)	ଆନୁମାନିକ ପ୍ରତିଶତ	ସଂରକ୍ଷିତ ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟା
ସାଧାରଣ	50%	46.50	46
ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି	21%	19.53	20
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଛୁଆ ବର୍ଗ	27%	25.11	26
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି	2%	1.86	1

ଉତ୍ତରଦାତା ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ଅଟନ୍ତି । 46 ସାଧାରଣ ବର୍ଗରେ ମନୋନୀତ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତୀକ୍ଷା ତାଲିକାରେ 3 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ପ୍ରତୀକ୍ଷା ତାଲିକାରେ ଶୀର୍ଷରେ ଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ମନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ବ୍ୟଥିତ ଅନୁଭବ କରି ଉତ୍ତରଦାତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ପତ୍ର ଜାରି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଛି ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ଅପିଲଟିରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇଟି ତ୍ରୁଟି ପାଇଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମତଃ, 46.50ର ସଂଖ୍ୟାକୁ 46କୁ ନୁହେଁ, ବରଂ 47କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା; ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ ଏବଂ ଭୂତପୂର୍ବ ସୈନିକ ବର୍ଗରେ, ମୋଟ 3ଟି ପଦବୀକୁ ଆନୁଭୂମିକ ଭାବରେ ସଂରକ୍ଷିତ ଭାବେ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ 46ଟି ପଦବୀ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ବର୍ଗରେ ଏଭଳି ସଂରକ୍ଷଣ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ଯୋଗ୍ୟତା ତାଲିକାରୁ ତିନି ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଚୟନ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ବାହାର କରିଦିଆଯାଇଛି ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିରେ ଆମେ ତ୍ରୁଟି ପାଉନାହୁଁ । ତର୍କ ଓ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଆଧାରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କରିବାର ନିୟମ ହେଉଛି : ଯଦି ଅଂଶଟି ଅଧା କିମ୍ବା ଅଧିକ ହୁଏ, ତେବେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଏକ କୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ ଏବଂ ଯଦି ଅଂଶଟି ଅଧାରୁ କମ୍ ହୁଏ ତେବେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯିବ । 46.50 କୁ 47କୁ ପୂରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା, 46କୁ ନୁହେଁ ଯେପରି କରାଯାଇଛି । ଯଦି ସାଧାରଣ ବର୍ଗରେ ଚୟନ ପାଇଁ 47 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ଉତ୍ତରଦାତା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ମନୋନୀତ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ତାଲିକାରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥାନ୍ତେ ଏବଂ ତେଣୁ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହୋଇଥାନ୍ତେ ।

ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯଦି ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କରିବାର ଏହି ନୀତି ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ, ତେବେ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ବର୍ଗରେ ସଂରକ୍ଷଣର ପ୍ରତିଶତ 1.86 କୁ ନିକଟତମ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟରେ ପରିଣତ କରି 2 କୁ ଆସିବ, ଏବଂ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଣେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ବର୍ଗର ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ନାହିଁ । ଆମେ ଏକମତ ହୋଇପାରିବା ନାହିଁ । ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ବର୍ଗର କୌଣସି ପ୍ରାର୍ଥୀ ଏହି ଚୟନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିନାହୁଁ ଯେ, କୌଣସି ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ବର୍ଗର ପ୍ରାର୍ଥୀ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି କି ନାହିଁ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଏହି ଆଳ ବିନା କୌଣସି ଆଧାରରେ ହୋଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ବଜାୟ ରଖିବାର ଆଉ ଏକ କାରଣ ରହିଛି । ମୋଟ ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟା 93 ଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସଂରକ୍ଷଣ ଆବଣ୍ଟନ ଏବଂ ଗଣନାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ, ସଂରକ୍ଷିତ ଆସନ ସଂଖ୍ୟା 47 ହେବ, ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ କେବଳ 46ଟି ଉପଲବ୍ଧ ରହିବ । ଅର୍ଥାତ୍, ସଂରକ୍ଷଣ 50%ରୁ ଅଧିକ ହେବ, ଯାହା ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ହେବ । 93ଟି ସଂରକ୍ଷିତ ଆସନ ମଧ୍ୟରୁ ମୋଟ ଆସନ ସଂଖ୍ୟା 46ରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥାନ୍ତା ।

ଏହି ଅପିଲରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

ଆର୍.ପି. ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ।"

<u>ଅନୁବାଦକ</u>

କଲ୍ୟାଣକର ସାହୁ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ